

LEUVENSE TONEELPRIJZEN 11 JUNI 2016

ALGEMEEN JURYVERSLAG 2015-2016

Goeie avond iedereen. Het afgelopen toneelseizoen zagen we velen van u aan het werk op de scène en konden we ook het resultaat van jullie werk achter de scène bewonderen. Blij jullie hier nu terug te zien. ... En de anderen ook natuurlijk. Aan mij alweer de bedenkelijke eer om de "ambetante" uit te hangen en rigoureuus verslag uit te brengen over de producties die we mochten bekijken en beoordelen. Noteer echter, geacht publiek en vooral Lennaert, dat ik ook regelmatig over een en ander de loftrompet zal steken en dat ik best wel beminnelijk uit de hoek kan komen. U merkt het zo dadelijk wel. Net als andere jaren trouwens, verzoeken wij u onze bij wijlen meedogenloze kritiek niet te zeer aan het hart te laten komen. Doe verder jullie ding, jullie zijn geweldig goed bezig! Echt waar. En zit er al eens een mindere productie tussen, zo veel te beter zal de volgende zijn! We hebben in ieder geval menigmaal genoten van jullie optredens.

Goed, hier komt het, ons algemeen verslag. Wij zagen 30 voorstellingen, waaronder vijf gebracht door de jeugd. Ik overloop ze alle chronologisch, op de jeugdproducties, de genomineerden voor de Kleine Prinsprijs, het Fiere Margrietjuweel en de Euripidesprijs na. Die worden straks uitgebreid besproken door Marc.

- Op 16 oktober openden **De Dijlezonen** het toneelseizoen met "**Albertine in vijf tijden**" van Michel Tremblay in een regie van Frans Vanderschueren.

Een 70-jarige vrouw wordt opgenomen in een verzorgingstehuis en blikt terug op haar verleden. Niet alle vijf actrices slaagden erin de talrijke emoties van Albertine op verschillende fases in haar leven, boeiend en geloofwaardig tot uiting te brengen. Maar het ging de goeie richting uit en er werd door iedereen aanvaardbaar geacteerd. Elise Linsen overtuigde het meest en haar 40-jarige Albertine wekte interesse en medeleven op.

Decor, belichting, kledij en make-up waren in orde. Degelijke regie. Maar de muziek werd met weinig gevoel voor timing en dosering gebracht en dat werkte storend. Niet de meest spraakmakende voorstelling, maar ze kon ons zeker bekoren.

- Op 19 november zagen we bij **De Reynaertghesellen** "**Cash on delivery**" van Michael Cooney in een regie van Steven Beersmans.

De regie is voor een groot deel tegemoetgekomen aan de wetten van een dolkomische farce als dit. We zagen een rake typering van personages, een passende speelstijl, een hoog speltempo, een erg functioneel decor en prima belichting. Geschikte muziek ook. Een perfecte tekstkennis en volledige

zelfverzekerdheid zijn echter onontbeerlijk om ongestraft en geloofwaardig zotte kuren te kunnen doen en daar knelde het schoentje wat. Accidentele versprekingen en haperingen zetten af en toe een genadeloze rem op de dolle pret. Erwin Demuynck maakte zich hier het minst schuldig aan en viel ons weerom op als komisch talent, hij kan een publiek aan het lachen brengen! De rest van de cast acteerde heel goed, niemand viel uit de boot. Technisch zat het juist. De Reynaertghesellen verdienen alle lof dat zij dit aartsmoeilijke genre hebben aangedurfd en ook voor het grootste deel hebben aangekund.

- Op 27 november bracht **Levet Scone** "**One flew over the cuckoo's nest**" van Dale Wasserman in een regie van Pol Anrys.

Deze productie slaagde erin ons soms mee te voeren, soms aan het lachen te brengen, soms te ontroeren. "Soms", want er ontbrak veelal spanning tussen de protagonisten waardoor verveling de kop op stak en af en toe liep er, al dan niet technisch, iets fout. Maar "soms" is al heel veel waard en altijd was er de aanstekelijke dynamiek en het enthousiasme van de acteurs. Chapeau voor de groep psychiatrische patiënten die hun typetje perfect en volgehouden vasthielden. Het decor was oké, kledij en make-up waren in orde. Geen uitmuntendheid maar met gemak een onderscheiding voor deze productie. Een welgemeende proficiat voor Levet Scone is hier zeker op zijn plaats.

- Op 28 november bracht het **Toneel4** een creatie. "**Sherlock**" werd geschreven en geregisseerd door Jonas

Van Thielen.

We zagen een typisch Jonas-stuk: een creatie gebaseerd op een kaskraker, filmische acties en sfeervolle beelden, enorm rijk aan fantasie, geweldig originele vondsten, ruimte voor eigen inbreng van de spelers, alle acteurs onafgebroken aanwezig op de scène, bewonderenswaardig samenspel en volgehouden concentratie, weinig zeggen veel doen, niet aflatend hoog tempo, verrassende effecten, grappig, spannend ... en dat alles rijkelijk overgoten met meeslepende filmmuziek en een prachtige belichting. Een jonge, uiterst enthousiaste, perfect op elkaar ingespeelde cast wist het publiek mee te pakken doorheen een ronduit zinderende en spannende voorstelling. Wat een inzet, energie en discipline zagen we hier! Straffe regisseur en ploeg! Het enige minpuntje tussen al dit moois is het feit dat sommige acties drie tot vier keer herhaald werden, hetgeen het plot bij momenten vertraagde. Voor het overige vonden we dit schitterend! Wij hebben enorm genoten van dit stukje "Joneziaans" theater.

- Op 29 november zagen we bij **Toneel Heverlee** "**Blootsvoets in het park**" van Neil Simon in een regie van Bieke Jorissen.

Toneel Heverlee heeft ons met deze productie aangenaam verrast. Door de accurate typering van de personages, het strakke speltempo, de perfecte tekstkennis dankzij de ongetwijfeld talrijke en doeltreffende repetities, het aangename, adequate decor en de foutloze techniek was deze productie een topper. Het zo typische Neil Simon-cachet kwam er meestal mooi uit en het positivisme van de sixties droop er langs alle kanten af. Niet alle acteurs waren even sterk maar Katrien Favoreel en Bernard De Ruyver speelden de pannen van het dak. Mooi en aanstekelijk om zien. Hun samenspel was geweldig. Van Katrien hoort u straks meer van Marc. Dikke pluim voor Toneel Heverlee!

- Op 4 december speelde het **VaarTTeater "Acht Vrouwen"**. Robert Thomas is de auteur, Roger Van Gompel regisseerde.

Ondanks het feit dat dit stuk al massaal werd opgevoerd, wist de regisseur toch een originele voorstelling te presenteren. Erg fijn afgewerkt. Dit stuk moet het echter hebben van acht sterke vrouwelijke acteurs en daar liep het, zowel verbaal als fysiek, wat mis waardoor de spanning regelmatig wegdeemsterde. In een thriller is spanning een noodzaak waardoor deze voorstelling enigszins doel miste. Decor, licht, geluid, kledij, make-up en sfeerschepping waren wel dik in orde.

- Op 10 december bracht het **BuurTTeater "La Mamma"** van Andre Roussin. Henri Laurent voerde de regie.

Deze productie deed wat gewoontjes aan, verzorgd, beschaafd, zonder overdrijvingen, proper, braaf ... kortom, een beetje saai. Wij misten de zuiderse passie, het flamboyante. De peper ontbrak zowel in het acteren als in aankleding van decor, kostuums en grime. Spijtig, want dit is een boulevardkomedie met geweldig veel komisch en vurig potentieel.

- Op 17 december trakteerde **Musicalcompagnie Mithe** ons op de musical **"Next to Normal"** van Brian Yorkey. Rudi Giron was de regisseur.

Met veel plezier hebben we naar deze Vlaamse première gekeken. Het hele team draagt onze welgemeende appreciatie weg voor deze geweldige prestatie. Mooi en functioneel decor, de beperkte ruimte werd buitengewoon goed aangewend en ten volle benut. Technisch verliep alles bijzonder vlot. We zagen vertolkingen op hoog niveau van Roel Lauwens, Joris Kun, Paulien Holemans en van Wim Vandenbroeck die verrassend sterk uit de hoek kwam. Liesbet Bogman deed het goed maar kon die avond haar personage niet overtuigend genoeg neerzetten. Toch weer een bijzonder sterke productie van Mithe!

- Op 15 januari brachten **De Reynaertghesellen "Yerma vraagt een toefeling"** van Dimitri Verhulst naar F.G. Lorca in een regie van Marnick Bardyn.

Dankzij een vernuftige scenografie weet de regisseur zijn acteurs perfect te laten evolueren. In een origineel decor creëert hij de nodige ruimte om voluit te gaan, zowel fysiek als mentaal. Een mooi gekozen klankband onderstreept perfect de actie. De kostumering was bijzonder en sprekend. De jonge en veelal onervaren cast heeft het moeilijke, zwaar beladen thema op een geloofwaardige manier ten tonele gebracht. Sommigen missen nog wat ervaring maar dankzij de begeesterende regie was dit een overkomelijk euvel. Opvallend goed vonden we Nele Verlinden als Yerma, die straks uitgebreider aan bod komt. Erg puike prestatie van deze jonge gedreven cast en regisseur!

- Op 23 januari mochten we bij **De Dijlezonen** getuige zijn van "**Het Bewijs**" van David Auburn. Gie Beullens regisseerde.

"Het Bewijs" vraagt veel van de acteurs, de mooi geschreven dialogen kijken diep in de ziel van de personages. Het stuk staat of valt dan ook bij de zegging en inleving. We merkten wel dat deze kleine groep acteurs erg bevlogen was en hier hard aan heeft gewerkt maar, hoewel het zeker de goeie richting uitging, allen schoten ze een beetje te kort om deze voor hen wat te zware opdracht tot een goed einde te brengen. Af en toe werd er ook wat te stil en onverzorgd gepraat en ontbraken essentiële pauzes. De tekstkennis was perfect, licht en decor waren bijzonder mooi en sfeervol. Ook kledij en make-up waren in orde. Zonder twijfel een erg verdienstelijke voorstelling.

- Op 24 januari zagen we bij **Stekelbaars** "**De nieuwe kleedster van de keizer**" van Aris Bremer in een regie van Anita Cluyts.

Stekelbaars en regisseur mogen terecht trots zijn op deze productie. De inzet van velen leidde tot een erg aangename productie vol mooie beelden en originaliteit. De karaktertrekjes van de personages kwamen goed tot hun recht, de scenografie was uitstekend. Het decor was een ware lust voor kinderoogen, zo ook de schitterende kostumering. De techniek was zeer goed. We zagen een tekstvaste, vlot bewegende cast die uitstekend op elkaar inspeelde. Frank De Beule als de keizer zette een glansprestatie neer. Andreas Kwanten als de straatjongen toonde zich een groot acteur in spe. Een erg mooie productie!

- Op 29 januari brachten **Toneelvrienden De Lo** "**De Nobeles Spanjaard**" van William Somerset Maugham in een vertaling en regie van Marie Goossens.

Naast een fijne vertaling en bewerking viel ons de inventieve en secure regie op. Als geen ander begrijpt de regisseur waar comedy om draait. Pretentieloos en vlot vertaalt ze dit meer dan 100 jaar oude stuk naar een amusant geheel, wars van platitudes en hoogdravende humor. Ieder typetje krijgt de kans om te schitteren en de meesten deden dat ook. Enkelen echter slaagden er niet in de kolderieke visie van de regisseur te volgen. Zij speelden te veel met de handrem op. Zo had de

Spanjaard bijvoorbeeld beduidend veel warmbloediger, exuberanter, minder gereserveerd, kortom "zotter" uit de hoek mogen komen. Technisch was alles prima in orde, prachtig decor ook, mooie muziek en schitterende kostuums waarin met een opvallende naturel wordt bewogen. Vooral de dames acteerden uitstekend met Marijke Bollen en Leen De Vreese op kop. Over Marijke zo dadelijk meer. Een uiterst verzorgde productie en een gezellig avondje waarna je met een glimlach naar huis keert.

- Op 7 februari vergastte **Toneel Heverlee** ons op "**Nora, een poppenhuis**", van Hendrik Ibsen.
Dirk Reynaerts regisseerde.

Ibsen speelde in zijn stukken vaak met tegenstelling. De regisseur heeft deze dualiteit erg geslaagd weten te vatten door een evenwicht te vinden tussen bewegingstheater en teksttheater, tussen naturalistisch spelen en de grote emoties, tussen realistische en abstracte vormgeving. Deze productie mag gerust bij één van de betere gerekend worden. Technisch perfect, mooie kostumering, schitterende belichting en geluid en een prachtig uitgevoerd decor met daarin treffende projecties. Erg mooie prestaties van een groot deel van de cast met als uitschieter Eva Van Hoecke, waarover u straks meer zal horen.

- Op 15 maart mochten we bij **De Reynaertghesellen** naar "**Het Bal van de Pompiers**" van Max Frisch.
Chloé Heerman regisseerde.

Een prachtig stuk dat hier spijtig genoeg niet tot zijn recht is gekomen. De door de auteur zo rijkelijk getypeerde personages kwamen eerder kleurloos over. De geweldige humor die het stuk bevat, was veelal zoek. Het "koor" – hier gereduceerd tot één persoon – werkte storend, de benutting van de ruimte werkte verwarrend. Er werd absoluut geen gebruik gemaakt van wat het stuk zo bijzonder maakt. Het bleef bij het een beetje zo snel mogelijk opzeggen van de tekst, met zo weinig mogelijk attributen, in een zo kaal mogelijk decor. Niet echt besteed aan dit vuurschietend "bal" en wat frustrerend om naar te kijken. Technisch liep er dan ook nog een en ander fout. 't Kan al eens mislopen, denken wij dan.

- Op 18 maart bracht het **VaarTTeater** "**De Pruimelaarstraat**" van Louis Van Dievel in een regie van Gie Beullens.

Ligt het aan het stuk of aan de regie dat dit een langdradige en saaie bedoening was? Wellicht aan beide ...

Het voortdurende over en weer gerij van de duidelijk symbolische deuren werkte al snel op de zenuwen, de personages kwamen weinig getypeerd over. De actie beperkte zich veelal tot het droog afsteken van een monoloog. Ieder personage deed zijn verhaal op zowat dezelfde eentonige manier, telkens opnieuw, en nog een, en nog een ... Neen, deze productie kon echt niet overtuigen. Spijtig maar toch chapeau voor de inspanning.

- Op 16 april werden we bij **Toneel Heverlee** meegezogen in de absurde wereld van Neil Simons "**Dwazen**".

De regie was in handen van Jan Sprengers.

De regisseur heeft hier erg degelijk werk geleverd, zowel qua acteursregie en persoonstypering als qua enscenering van de actie. Er werd goed en mooi volgehouden geacteerd, fijn in typering van de absurde personages. De decorploeg en de technische ploeg van Toneel Heverlee verdienen eens te meer alle lof. Opvallend waren ook de kostuums, alhoewel sommigen onder ons zich afvroegen waarom ook de "normale" meester er als een dwaas bijliep. Een erg aangename productie in ieder geval, waarbij eenieder, zowel toeschouwer als medewerker, zich ongetwijfeld kostelijk heeft geamuseerd. Geslaagd!

- Op 22 april mochten we bij de **Levet Scone** aanschuiven voor "**Een fantastisch trouwfeest**" van Robin Howdon, geregisseerd door Walter Roedolf.

Levet Scone bracht deze typisch Britse komedie met zeven acteurs, een mix van oude rotten en nieuw bloed. Helaas konden de meeste spelers het genre niet aan, misten ze de juiste timing, dosering, mimische expressie en zegging om grappig te zijn. Er zaten goede vondsten in maar die werden allemaal een beetje stroef en gekunsteld uitgevoerd, de zo nodige "zotdoenerij" ontbrak of verliep in ieder geval niet vlot. We zagen de première, dat zal ook wel met de mindere prestatie te maken hebben. Positief was wel de durf om onervaren spelers een kans te geven, vernieuwing is altijd nodig en dat gebeurt niet zelden met vallen en opstaan.

- Op 24 april waren we te gast bij **Willighe Vanckenis** in de stadsschouwburg voor de voorstelling van "**Kreis und Linie**" naar "Der Zauberberg" van Thomas Mann. Jerry Olbrechts regisseerde.

Willighe Vanckenis bracht vijf verschillende groepen samen voor dit indrukwekkende totaalspektakel: een grootse en overdonderende voorstelling waar een lange en intense voorbereiding aan voorafging. Ondanks de massa spelers op de scène verliep deze voorstelling erg gedisciplineerd. Elke actie was goed doordacht en gedirigeerd en verliep rimpelloos. Bewonderenswaardig. Spijtig echter dat het geheel niet ten volle overkwam. Misschien was het hele spektakel ietwat te overweldigend. Door elkaar lopende gesprekken, overvloedige bewegingen en een niet altijd duidelijke situering van de verhaallijn maakten het voor het publiek niet makkelijk. Toch maakte deze voorstelling onmiskenbaar indruk. Alle lof voor Willighe Vanckenis!

- Nog op 24 april schotelde het **BuurTTeater** ons "**Cactus Dynamicus**" voor, een creatie van Ingo Lipa & Imke Sunrise. Rudi Geerkens voerde de regie.

BuurTTeater heeft hier – en dat is niet de eerste keer – alles ingezet op nieuw bloed. Dat op zich krijgt onze welgemeende waardering. Het stuk, de dialogen en het acteerwerk vertoonden nogal wat mankementen en we waren er niet

ondersteboven van maar wat deze jongeren hebben gepresteerd was degelijk en mocht gezien worden. "Al doende leert men", lijkt ons een spreekwoord dat hier erg goed op zijn plaats is. Wij zijn benieuwd naar het volgende werk van deze jonge theatermakers.

- Op 29 april zagen we bij **Toneel4 "Zomergasten"** van Maksim Gorki. De regie was in handen van Annelore Stubbe en Isabel Vervoort.

De twee jonge, professioneel geschoolde regisseurs maakten er een bijzondere voorstelling van. De acteurs positioneerden zich te midden van het publiek dat rond een aanzienlijk speelvlak mocht plaatsnemen. Het spektakel kon beginnen. Wij werden overspoeld door een rist taferelen die op zich allemaal bijzonder leuk waren maar we misten een samenhangend geheel. Massa's originele ideeën, alle soorten van choreografieën, ludieke grapjes, tableaux vivants, snelle elkaar kruisende en moeilijk te volgen dialogen, geroep, veel gedoe en erg verwarrende dubbelrollen maakten dat het publiek niet helemaal mee was, wij ook niet. Meeleven was niet echt aan de orde. De ziel van het stuk werd door al het creatief geweld overheerst. Er werd wel bijzonder goed geacteerd, door iedereen, zij het, ondanks de microfoons, niet bij iedereen even verstaanbaar. Kledij en techniek waren in orde. Een imponerende en bewonderenswaardige voorstelling, waar hard aan gewerkt is, maar niet erg beklijvend.

- Op 6 mei brachten **De Vandalen "Mefisto"** van Tom Lanoye. Nathan Bekaert regisseerde.

Het publiek kreeg hier een zwaar belegde boterham voorgeschoteld en het jonge theatergeweld, zoals De Vandalen zichzelf noemen, ontbrak het duidelijk aan ervaring, voeling en discipline om deze "Mefisto" naar behoren te brengen. Het ging er allemaal wat slordig aan toe, enige regie ontbrak, alle acteurs deden zo een beetje hun eigen ding, er ontbrak samenhang. Het resultaat was een vrij wanordelijk geheel. Ook technisch schoot deze productie wat te kort, rommelig decor, rudimentaire klank en licht, kledij zo maar wat ... Neen, dit was niet echt in orde, althans niet voor het publiek. Uit vorige producties weten wij dat De Vandalen veel meer in hun mars hebben. Wij zagen wel dat ze zich volle bak op hun personage smeten en dat ze zich amuseerden en dat is de start van alles. Volgende keer beter dus!

- Op 13 mei zagen we bij **De Reynaertghesellen "The Beauty Queen of Leenane"** van Martin Mc Donagh, in een regie van Jo Verhenneman.

Een mooi en sterk stuk dat zeker wist te boeien. De regisseur hield het sober en wij vonden dat wat meer uitgesproken sarcasme en venijn in het spel en de dialogen wel hadden gemogen. Anderzijds werd hier aardig vermeden dat de acteurs "er over" zouden gaan of te stereotiep zouden gaan acteren maar het onderkoelde, drukte de spanning enigszins. De gulden middenweg is vaak moeilijk te vinden.

Ook werd volgens sommigen onder ons de balans tussen wie er wie domineerde in het moeder-dochter conflict wat te voorspellend opgebouwd. De acteurs speelden in ieder geval allen erg zelfzeker en technisch konden wij geen opvallende mankementen bespeuren. Hier en daar verliep een overgang wat houderig waardoor hij te veel aandacht trok. Kledij en make-up waren dan weer wel in orde en passende muziek ondersteunde mooi het geheel. Een aangename toneelavond.

➤ Als afsluiter dit seizoen zagen we op 20 mei « **AvenueQ** » een musical van Robert Lopez en Jeff Marx.

Mithe werd deze keer geregisseerd door Pieter-Jan Martens.

In deze productie is zichtbaar veel werk gekropen. Het resultaat mocht dan ook gezien worden. Een enthousiaste bende zingt, beweegt en manipuleert poppen alsof ze hun hele leven niets anders deden. Zo vloeiend, zo soepel. Alles gebeurde precies op het juiste moment, nergens haperingen of twijfel. Er werd moeiteloos en stemvast gezongen, het decor was bekoorlijk, super functioneel en werd ten volle en met veel fantasie benut. Technisch was dit weer een topper. De letterlijk en figuurlijk professionele omkadering is wel iets waar "gewone groepen" enkel maar kunnen van dromen, maar dat nemen wij er als toeschouwer maar al te graag bij. We zagen bij Mithe al sterkere musicals met een sterker verhaal, maar de uitvoering ervan was geweldig!

Ziezo, mijn optreden zit er op. Nu is het de beurt aan Marc. Ik wens u nog een boeiende en sfeervolle avond, muzikaal mooi omlijst, technisch perfect en met een doorleefd en volgehouden samenspel van de personages!

Tot volgend jaar.

DE KLEINE PRINSPRIJS 2016

Beste toneelvrienden,

Precies 100 jaar geleden werd Toon Hermans geboren. Hij was een man die in staat was om op een eenvoudige manier mensen te raken, te beroeren. Zijn grote kinderogen vol verwondering, fantasie en enthousiasme koppelde hij aan vakmanschap en keihard werken. En laat dit nu de elementen zijn die we hopen te vinden bij de vijf jeugdproducties die dit jaar in aanmerking komen voor De Kleine Prinsprijs. En eigenlijk bij alle producties. We willen ook alle volwassenen bedanken die met hart en ziel hebben geholpen bij de begeleiding van de jeugd en die daarvoor beloond worden met vele extra grijze haren.

Ik geef nu lezing – in chronologische volgorde – van de korte verslagen van de jury over deze vijf producties. Want eigenlijk verdienen al deze jonge gasten – niettegenstaande de foutjes en tekortkomingen – toch wel een schouderklopje ... een soort nominatie dus.

- De eerste productie was "**De maan en de muizenkoning**" van Imme Dros in een regie van Oktaaf Duerinckx bij **Stekelbaars**.

We zien de droomavonturen van Annetje Lie: griezelig, spannend en speels. Het wordt een mix van de jarenlange ervaring van regisseur Oktaaf Duerinckx met het enthousiasme van een jonge ploeg. Het geheel is zeker een beetje te statisch en mist bijwijlen wat schwung, maar toch krijgen we een verzorgde voorstelling, een mooi stukje theater.

Onze bijzondere appreciatie gaat uit naar de technische ploeg: schitterend decor, perfecte klank- en lichtregie, verzorgde kledij en prachtige grime. Volledig in de lijn van Stekelbaars.

De vertolkingen waren vrij homogeen met hier en daar nog wat werkpunten. Onze bewondering gaat vooral uit naar de prestatie van Sofie Vluymans als Anneke. Een grote naturel gekoppeld aan een perfecte taalbeheersing.

We eindigen met de woorden van Oktaaf en ook onze woorden: het jonge geweld moet opgevolgd en gestimuleerd worden. Daar zullen we nog van horen. Zeker en vast.

- De tweede productie was "**De Odissee**" van Koos Terpstra naar Homeros in een regie van Isabel Vervoort bij **Levet Scone**.

Een oeroud verhaal van Homeros over de zwerftocht van Odysseus na de Trojaanse oorlog. Een verhaal dat bol zou moeten staan van wilde avonturen, noeste zeebonken, goden en mythische figuren. Toch bleven we grotendeels op onze honger zitten. Het grootste minpunt in deze productie was de slordigheid. Slordigheid in tekstkennis, in bewegingen, in taal, in het acteren zelf en in een aantal technische aspecten.

Maar er waren zeker ook positieve elementen. Een functioneel decor, prachtige kledij en zeer mooie grime. Een aantal vondsten ook die aanleiding gaven tot grappige scènes zoals tussen Poseidon en Pallas Athene.

Toch willen we onze waardering uitspreken voor de inspanningen die Levet Scone doet om de jeugd te begeleiden in deze moeilijke zwerftocht. Zoals die van Odysseus dus.

- De derde productie was "**De grote boze loezer**" van Mario Galicia en een regie van Bert Dobbelaere bij **Stekelbaars**.

Repelsteeltje struikelt in het sprookjesbos over het enige, echte sprookjesboek en de figuren uit de verschillende sprookjes stappen voorbij de grenzen van hun eigen verhaal. Een mooi verhaal en de start was ook sterk en veelbelovend. Jammer genoeg werd dit niveau niet volgehouden. De grapjes – soms vrij dubbelzinnig – en de verschillende typetjes werden eindeloos herhaald en dit leidde tot verveling. De acteerprestaties waren van wisselend niveau met toch een uitstekende Sarah Vluymans als Repelsteeltje.

De ganse omkadering was weer van uitstekend niveau. Stekelbaars blijft erin slagen om als een echte en hechte groep enthousiastelingen titanenwerk te leveren. En ook al waren er minpuntjes, we zagen toch weer een verzorgde productie.

- Als vierde productie zagen we "**Er was eens**" van Felicia Van Rij in een regie van Wouter Wiggeleer bij **ToViKiTo**.

We zien weer een mix van sprookjes met een boek dat kwijt raakt en een tovenaer die alles bijeen moet puzzelen. Een veelbelovend gegeven, vooral voor jonge kinderen. Maar toch komt deze productie niet echt van de grond.

Alles geeft een vrij slordige indruk: de regie, bepaalde aspecten van de techniek, de dansjes en ook het acteren zelf. De kinderen debiteerden een tekst die ze blijkbaar niet zelf begrepen. Toch waren er ook hier enkele lichtpuntjes zoals Klein Duimpje en Doornroosje. De kledij is verzorgd en de spiegel is knap en lijkt uit een Disneyfilm te komen.

Het is geen sinecure om met heel jonge kinderen aan de slag te gaan. We zijn er zeker van dat – mits hard werken en enthousiasme – deze kinderen nog grote stappen voorwaarts zullen zetten. Zeker als ze omringd worden met de warmte waarmee ToViKiTo de eigen jeugd koestert.

- Tot slot zagen we **“Clandestien”**, geschreven en geregisseerd door Nele en Jonas Vermeulen bij **ToViKiTo**.

Het stuk gaat over twee rivaliserende groepen die zichzelf identificeren aan de hand van hun haartooi. Het gaat over de absurditeit van de rivaliteit. En het gaat ook over het verband tussen een princekoek en een komkommer. Heerlijk geschift dus. Fris, verrassend, gek en speels. Het debuut van het auteurs- en regisseursduo was meteen een schot in de roos.

In een mooie encenering speelde de cast, bestaande uit zeven talentvolle dames, op een hoog niveau, met een grote naturel, zonder overacting en met veel discipline. Het plezier en de goesting om er samen iets tof van te maken spatte van de scène. Creativiteit was het sleutelwoord. En daarenboven was op technisch vlak ook alles heel verzorgd.

Als deze jonge bende nog eens een stuk maakt, dan hoeven ze dat zeker niet meer “clandestien” te doen. Het mag immers best gezien worden.

Het stadsbestuur van Leuven wil het belang van deze jeugdproducties onderstrepen door een bedrag van 500 euro te schenken aan de beste productie van het afgelopen seizoen.

Maar veel belangrijker dan deze prijs is dat wij allen, jong en oud, met grote kinderogen kunnen kijken en genieten van ... “Een ballon, een ballon, een ballonnetje, een ballonnetje dat danst in de wind” ...

Marc Smet
11 juni 2016

Namens de jury van de « Kleine Prinsprijs »:

Georges Christens

Karen Crabbé

Marie Goossens

Yolanda Mattheus

Jos Oleo

Bart Rasschaert

Marc Smet

DE EURIPIDESPRIJS 2016

VERSLAG VAN DE GENOMINEERDE PRODUCTIES

Beste toneelvrienden,

Toneelproducties met mekaar vergelijken ... het blijft een moeilijke opdracht. Het heeft iets te maken met fruit. Met appels en citroenen dus. Daarenboven verschillen de mogelijkheden van de groepen nogal eens. Sommigen hebben een eigen zaal terwijl anderen al blij zijn dat de parochiezaal nog vrij is. Sommigen hebben een professionele technische omkadering terwijl anderen blij zijn dat de lampen van vorig jaar nog werken. Sommigen kunnen kiezen uit tientallen acteurs en actrices terwijl anderen blij zijn dat ze uiteindelijk hun vier of vijf acteurs gevonden hebben. Deze jury is zich daar absoluut van bewust.

Zoals steeds houden we rekening met het stuk, de regie, de acteerprestaties en de techniek. Maar ook met het feit of een productie ons raakt, ons boeit, ons ontroert. En dat heeft niet altijd te maken met welke omkadering dan ook.

Ook dit jaar waren er weer veel goede producties, meer dan de drie die geselecteerd werden voor deze Euripidesprijs. We hebben geprobeerd om een goede keuze te maken. Met zeven individuen die dikwijls een andere mening hebben, is dat niet altijd gemakkelijk. Maar wij komen er, zelfs na één vergadering, toch wel uit.

Voor de nieuwelingen onder jullie weer eerst een kleine dienstmededeling. We geven lezing van het verslag voor een genomineerde productie in volgorde van optreden. Daarna komt een vertegenwoordiger van de groep naar het podium. Wanneer iedereen aanwezig is, volgt een leuke babbel met Lennaert. Daarna wordt de winnaar bekend gemaakt.

- De eerste nominatie gaat naar « **Bittersweet August** » van Tracy Letts bij **Zibrogamin** in een regie van Eva De Mulder.

Drie zussen keren terug naar hun ouderlijke huis op het platteland. Een prachtig verhaal vol intriges, zwartgallige humor en pijn. De spanningen lopen hoog op. Geen jeugdtrauma blijft onberoerd, geen geheim is meer veilig en niemand ontsnapt aan de wurgende greep van de moederliefde. Een stuk over familie en onontkoombaarheid. Of hoe we nooit ontsnappen aan onze genen.

Zibrogamin, de productiegroep van Wisper, trok met deze productie langs vele huiskamers in het Vlaamse land. Deze wisselende setting zou voor problemen

kunnen zorgen, maar daar was niets van te merken. Een productie ongeveer dertig maal kunnen spelen, brengt een zekere rust maar zeker geen « routine ».

Regisseur Eva De Mulder heeft haar « leerlingen » tot grote hoogte gestuwd. Ze speelden in deze ruimte, die ze niet gewoon waren, met een ongelofelijke naturel, met veel tempowisselingen, met veel drukkende stiltes. Personages die laagje per laagje werden afgepeld, tot op het bot. De cast was van bijzonder hoog niveau, zeer homogeen met misschien nog een tikje extra voor de dames.

De muziek was treffend en ondersteunend. 105 minuten zonder pauze die zo voorbij waren. Dat kan alleen maar als wij met grote ogen zaten te kijken naar een topproductie: pakkend en meeslepend.

Mag ik daarom een daverend applaus voor Bittersweet August en Zibrogamin.

- De tweede nominatie gaat naar « **RUR** » of « **Rossum's Universele Robots** » van Karel Capek bij **CampusToneel** in een regie van Sam Rijnders en Elise Linsen.

Karel Capek, in het begin van de twintigste eeuw vooral bekend als filosoof, zette zich in de jaren '30 af tegen het opkomend fascisme, maar ook tegen het communisme: ideologieën die de waardigheid van de mens zouden kunnen aantasten. In dit kader schreef hij ook dit stuk waar de robot het geleidelijk aan overneemt van de mens. Een thema dat een aantal mensen misschien niet zo direct aanspreekt. Tot men geconfronteerd wordt met de encenering van CampusToneel.

Het regisseursduo Sam Rijnders en Elise Linsen zorgde voor een inventieve regie en liet de acteurs bijna op de schoot van het publiek spelen. De Verbeeckzaal van het STUK met een zweem van de vroegere practica scheikunde, gaf het geheel een bevreemdende indruk. We zagen prachtige beelden, ontroerende dialogen, humor ook, geweldige vondsten en we hoorden muziek die de sfeer perfect onderstreepte. De cast was zeer gedreven en de meesten haalden een zeer behoorlijk niveau. Uitschieter was zonder enige twijfel Ruth Ieven waarover ik het straks nog zal hebben. Maar ook Joachim Deman als Alquist was zeer goed. Voor hem is de uitdrukking « met bloed, zweet en tranen » uitgevonden. Indrukwekkend. Waarschijnlijk kon er in deze productie gesnoeid worden, zeker na de pauze. Het geheel zou nog compacter en sterker geworden zijn.

Maar hoe dan ook waren we onder de indruk van de creativiteit, het enthousiasme en de klasse van CampusToneel. Mag ik daarom een groot applaus voor Campustoneel en RUR.

- De derde nominatie gaat naar « **Het kouwe kind** » van Marius von Mayenburg bij **De Dijlezonen** in een regie van Jo Matthijs.

Het stuk is een zware brok. Ondoorgankelijk bijna. De ploeg van De Dijlezonen heeft er heel lang over gedaan om dit stuk te doorgronden, te ontrafelen. In essentie gaat het over de vrije wil van de mensen, of beter over het gebrek daaraan. Het gaat over het lot, het noodlot. Over conceptie en dood. Over Eros en Thanatos. Het onvoorbereide publiek heeft echter die voorafgaande studie niet. Zij moeten gewoon ondergaan. Dit klinkt negatief, maar het is het niet.

Regisseur Jo Matthijs zorgde immers met grote bezieling voor een prachtige enscenering, een inventieve regie. Hij gidst ons doorheen flarden loshangende werkelijkheden. En nee, we begrijpen niet alles. Maar dat doen we met het leven ook niet. Hij stuwde zijn cast naar grote hoogte. Sommigen stegen uit boven zichzelf. Ze speelden soms ruw, soms humoristisch, wat gênant soms, maar nooit choquerend. Steeds goed gedoseerd. Homogeniteit was troef.

Technisch was deze productie een echte topper. Compagnie Gagarine zorgde voor een speciaal voor deze voorstelling gecomponeerde en uitgevoerde soundscape en de schitterende beelden zorgden voor een heel speciale sfeer. De uitgekende klank- en lichteffecten maakten het plaatje compleet. En de wisselwerking met het schitterende decor, wit en koud zoals « Het kouwe kind », maakte de cirkel rond. Kortom, een productie die visie uitstraalde, eenheid. Waar alles klopte. Mag ik daarom een warm applaus voor De Dijlezonen en « Het kouwe kind ».

Marc Smet
11 juni 2016

Namens de jury van de « Euripidesprijs »:

Georges Christens

Marie Goossens

Karen Crabbé

Yolanda Mattheus

Jos Oleo

Bart Rasschaert

Marc Smet

VERSLAG VAN DE GENOMINERDE PRODUCTIES

Beste toneelvrienden,

« Er moeten mensen zijn die zonnen aansteken
Voordat de wereld verregent
Mensen die zomervliegers oplaten
Als 't ijzig wintert
En die confetti strooien tussen de sneeuwvlokken
Die mensen moeten er zijn

Er moeten mensen zijn die aan de uitgang van 't kerkhof ijsjes verkopen
En op de puinhopen mondharmonica spelen
Er moeten mensen zijn die op een stoel gaan staan
Om sterren op te hangen in de mist
Die lente maken van gevallen bladeren
En van gevallen schaduw ... licht (Toon) »

Vijf dames zijn genomineerd voor het « Fiere Margriet Juweel », de belangrijkste individuele toneelprijs in de Leuvense regio. Vijf madammen. Vijf straffe madammen. Ik heb de indruk dat « Fiere Margriet » iets meer glimlacht aan de Dijleoevers in Leuven. Zij hebben ons verrast, geraakt, beroerd, ontroerd. Zij maakten even lente van gevallen bladeren en van gevallen schaduw ... licht. Maar zij weten, meer dan wie ook, dat zij daarbij geholpen, ondersteund, gekoesterd werden door een hele ploeg. En deze ploeg mag dus ook fier zijn op deze nominatie, een bekroning op zich.

- De eerste nominatie, in alfabetische volgorde, gaat naar **Marijke Bollen** voor haar rol van mrs Proudfoot in « **De Nobele Spanjaard** » van William Somerset Maugham bij **Toneelvrienden De Lo** in een vertaling en regie van Marie Goossens.

Marijke Bollen heeft reeds vele rollen gespeeld. Verscheidenheid is daarbij het sleutelwoord. Van karakterrollen tot komische hoogstandjes. Daarvoor is het woord « kameleon » uitgevonden. Kan het verschil groter zijn tussen haar rol in Rosalie Niemand en deze mrs Proudfoot, een sjieke, naïeve kakmadam. Want inderdaad, zij kleurt dit typetje in met een haast ontroerende naïeviteit. Met zeer veel zwier en een enorm gevoel voor timing. Zij durft zich echt te « smijten » en treft daardoor de juiste toon. Zij dartelt speels en zonder overacting over de scène. Zij past er immers voor op dat haar uitvergrote karakter binnen de grenzen van het

aanvaardbare blijft, zonder op één enkel moment belachelijk te worden. Want er is een groot verschil tussen komisch en belachelijk.

Als een rode draad doorheen haar toneelprestaties lopen, zoals nu ook weer, haar voorbeeldige taal en uitspraak, haar présence en haar mimische capaciteiten.

Marijke Bollen maakte in deze productie het ongeloofwaardige toch geloofwaardig, het naïeve uiterst sympathiek. Een warm applaus voor Marijke Bollen en Toneelvrienden De Lo.

- De tweede nominatie gaat naar **Katrien Favoreel** voor haar rol van Corie Blatter in « **Blootsvoets in het park** » van Neil Simon bij **Toneel Heverlee** in een regie van Bieke Jorissen.

« Blootsvoets in het park ». De titel alleen al. Het doet ons denken aan de zomer. Aan warm en fris tegelijk. Aan lichtvoetigheid. En deze warmte, deze frisheid en deze lichtvoetigheid werden ons gebracht door Katrien Favoreel.

Heel dikwijls wordt de moeilijkheidsgraad van een komedie onderschat. En dit is onterecht. Want naast het gewone acteertalent dient men ook te beschikken over een soort ingebakken gevoel voor timing en dosering. En Katrien heeft dit alles. Ze evolueerde als een wervelwind over de scène, heel beweeglijk en met een ongelofelijke naturel. Zij heeft een nagenoeg perfect taalgebruik, een schitterende lichaamstaal en grote mimische capaciteiten.

We kunnen niet anders dan samen met haar ook Bernard De Ruyver te vermelden. Het samenspel tussen hen beiden gaf vuurwerk, ze beheersten de scène, de vonken sprongen ervan af. Of hoe twee mensen mekaar kunnen stuwen naar grote hoogten ... tot aan de sterren.

En Katrien Favoreel is een nieuw sterretje dat licht geeft aan de grote sterrenhemel van Toneel Heverlee. We hopen haar in de toekomst nog dikwijls te zien schitteren. Een hartelijk applaus voor Katrien Favoreel en Toneel Heverlee.

- De derde nominatie gaat naar **Ruth Ieven** als Helena Glory in « **R.U.R.** » bij **CampusToneel** in een regie van Sam Rijnders en Elise Linsen.

Van bij haar opkomst als sollicitant met koffer in de hand wist ze het publiek te pakken. Ze blijft bij de deur staan. Ze zegt niets en daarmee alles.

Haar lichaamshouding en mimiek volgen perfect bij de emoties van haar personage. Haar bewegingen zijn gracieus, als van een danseres. Haar uitstraling is fascinerend en trekt de aandacht van de toeschouwer naar zich toe. En vermits zij tussen de rijen toeschouwers speelde, kon men de emotie zien bij de andere toeschouwers, als in een spiegel.

Ruth Ieven draagt dit stuk en schenkt de filosofische tekst een echt leven. Haar taalgebruik is zonder meer heel verzorgd. Na de pauze komt ze aanzienlijk minder aan bod maar zelfs dan zien we dat zij – zelfs zonder veel woorden – een dominante en beklivende rol blijft spelen.

Ruth Ieven is voor de meesten onder ons een nieuwe naam. Maar zij is dit jaar zonder twijfel de revelatie van de Leuvense toneelwereld. En ver daarbuiten. Zij heeft dan ook een grote indruk nagelaten.

Mag ik een oorverdovend applaus voor Ruth Ieven en CampusToneel.

- De vierde nominatie gaat naar **Eva Van Hoecke** voor haar rol van Nora in « **Een poppenhuis** » van Henrik Ibsen bij **Toneel Heverlee** in een regie van Dirk Reynaerts.

Een ijzersterke klassieker uit het einde van de negentiende eeuw. 150 jaar oud maar nog altijd razend actueel. Omdat het niet enkel over vrouwenemancipatie gaat, maar ook over ieders zoektocht naar een plaats binnen onze samenleving. De productie bij Toneel Heverlee werd naar een hoog niveau gestuurd door de sublieme prestatie van Eva Van Hoecke. Langzaam bouwde ze haar rol op en liet de ontgoochelingen één na één binnensijpelen. Het stevige samenspel met een goede Geert Stabel stuwde beiden naar grote hoogte.

Eva speelde met zoveel variatie, met zoveel nuances, met zoveel tempowisselingen, met zoveel naturel, met zoveel ... met zoveel ... Soms was zij onderdanig, dan weer dominerend. Soms was zij zedig en terughoudend, dan weer explosief en gracieus spelend met haar prachtige kledij die een verlengstuk van haar lichaam was geworden ... Zinnelijk ... Tarantella-gewijs.

Ze verstond de kunst om de stilte te laten wegen, loodzwaar. En die stilte zette zich over op het publiek dat bij momenten nauwelijks durfde te ademen. Zorgzaam werd de boog gespannen tot het touw breekt. Een afscheid van Nora met woorden die nazinderen en een glimlach van het publiek omdat ze de enig mogelijke beslissing neemt. Misschien heeft Toon dus ooit die woorden voor haar geschreven: er moeten mensen zijn die lente maken van gevallen bladeren en van gevallen schaduw ... licht.

Een daverend applaus voor Eva Van Hoecke en Toneel Heverlee.

- De laatste nominatie gaat naar **Nele Verlinden** voor haar rol van Yerma in "**Yerma vraagt een toefeling**" van Dimitri Verhulst bij **De Reynaertghesellen** in een regie van Marnik Bardyn.

Uiteraard kan, en zal, en mag er discussie bestaan rond het huwelijk tussen de poëzie van Federico Garcia Lorca en de ironie van Dimitri Verhulst. Maar hoe dan ook blijft de figuur, het personage van Yerma helemaal overeind. Vele vrouwen dromen ervan om deze rol te kunnen spelen. Nele Verlinden heeft die droom kunnen waarmaken en op een meer dan voortreffelijke manier vorm gegeven aan deze complexe vrouw. Ze worstelt zich door een emotionele rollercoaster die nergens lijkt te eindigen. De wrange humor en de verwarrende liefdesscènes gecombineerd met een zware tekst vormen zonder meer een uitdaging. Maar Nele danst op de toppen van haar emoties en met schijnbaar gemak lokt ze haar publiek mee in de waanzin die Yerma heet. En dat alles met een onvoorstelbare naturel. Ze is nog heel jong maar ze voelt zich als een vis in het water, blinkend en schitterend in de enorme vijver van De Reynaertghesellen. Maar bovenal: ze wist ons te raken, te beroeren, te ontroeren. En daar gaat het toch allemaal om.

Voor Nele Verlinden en De Reynaertghesellen vragen we dus zeker en vast geen "toefeling" maar wel een oververdiend applaus.

Marc Smet
11 juni 2016

Namens de jury van het "Fiere Margrietjuweel":

Georges Christens

Karen Crabbé

Marie Goossens

Yolanda Mattheus

Jos Oleo

Bart Rasschaert

Marc Smet